

Biodiverzita je život. Biodiverzita je náš život. Aj v duchu týchto slov Organizácia Spojených národov vyhlásila rok 2010 za Medzinárodný rok biodiverzity. Lidrom osláv tohto roka je Sekretariát Dohovoru o biologickej diverzite so sídlom v Montreale (Kanada). Tento rok je oslavou života na Zemi a aj významu biologickej rôznorodosti pre naše životy. Svet stojí pred výzvou, aby podnikol také kroky v roku 2010, ktoré pomôžu zachovať rozmanitosť života na Zemi – biodiverzitu.

Existujú štyri hlavné dôvody prečo si neustále pripomínať jedinečnosť biologickej diverzity. Prvým je ten, že samotní ľudia sú súčasťou bohatstva rozmanitosti prírody a majú schopnosť a silu toto bohatstvo buď chrániť, alebo ničiť. Ďalším je, že práve aktivity človeka spôsobujú, že rozmanitosť života

Medveď biely (*Ursus maritimus*)

na Zemi sa stráca veľmi rýchlym tempom. Straty sú nevratné, všetkých nás ochudobňujú a ohrozujú. Tretím dôvodom je biologická pestrosť života na Zemi, ktorá je nevyhnutná na zachovanie systémov a sietí poskytujúcich nám prosperitu, blahobyt, potraviny, palivá a nevyhnutné služby, od ktorých závisia naše životy. Posledným z dôvodov, prečo je rok 2010 vyhlásený za Medzinárodný rok biodiverzity, je ten, že každému z nás dáva príležitosť chrániť biodiverzitu a zamerať sa na naliehavosť výziev, ktoré prinesie budúcnosť.

Medzinárodný rok biodiverzity 2010 je jedinečnou príležitosťou na prehĺbenie povedomia a pochopenia, že biodiverzita zohráva podstatnú rolu v udržaní života na Zemi. Biodiverzita, ako ju dnes poznáme, je výsledkom evolúcie, ktorá prebiehala milióny rokov, počas ktorých sa formovala prírodnými vplyvmi, ku ktorým sa neskôr pridali aj vplyvy ľudskej činnosti. Práve ľudské aktivity, ktorých vplyv na biodiverzitu sa neustále zvyšuje a v mnohých prípadoch však negatívne, je hlavným dôvodom, prečo sa hlbšie zamyslieť nad významom a prínosmi biologickej rozmanitosti, bez ktorej by sme nemohli existovať. Biologickú rozmanitosť si môžeme pre lepšiu názornosť predstaviť prostredníctvom ekonomických pojmov, teda ako súbor tovarov a služieb, ktoré na rozdiel od tých, čo sú dostupné v obchodoch a u poskytovateľov služieb, z prírody získavame úplne zadarmo. A práve túto skutočnosť si veľmi často ani neuvedomujeme. Sú nimi napríklad voda, pôda, rastliny, vzduch, živočíchy, nerastné suroviny, ktoré vo vzájomných interakciách vytvárajú pestrú paletu ekosystémov, ktoré nám ľuďom poskytujú potravu,

Nastal čas na činy

materiál na budovanie obydľí, výrobu palív, odevov, predmetov dennej potreby, možnosti turistiky a rekreácie a mnoho ďalších vecí, bez ktorých si nevieme predstaviť svoj život.

Medzinárodný rok biodiverzity 2010 si organizovaním rôznych podujatí pripomína celý svet. Z najvýznamnejších inštitúcií, ktoré sa počas celého roka budú zapájať do jeho osláv spomeňme UNESCO, ktoré oficiálne začalo svoje celoročné aktivity 21. a 22. januára 2010 priamo vo svojom ústredí v Paríži, kde sa konalo stretnutie zástupcov členských krajín UNESCO a Európskej únie. K oslavám sa pripája aj najvýznamnejšia medzinárodná mimovládna organizácia v oblasti ochrany prírody IUCN, ktorá kladie dôraz na projekty zamerané na ochranu biodiverzity. V duchu Medzinárodného roka biodiverzity 2010 sa nesú mnohé podujatia organizované počas celého roka. Jednou z prvých bola 6. konferencia o biodiverzite v Trondheime (Nórsko) vo februári, ktorej ústrednou témou sa stali výzvy na nové ciele a plány v oblasti biodiverzity po roku 2010. Aj samotný Sekretariát Dohovoru o biologickej diverzite zorganizuje v tomto roku niekoľko podujatí venovaných Medzinárodnému roku biodiverzity 2010. Jednými z najdôležitejších budú 14. zasadnutie SBSTTA (poradný orgán pre vedu, techniku a technológiu) 10. – 21. mája 2010 v Nairobi (Keňa) a 10. zasadnutie Konferencie zmluvných strán Dohovoru o biologickej diverzite, ktoré sa uskutoční 18. – 29. októbra 2010 v Nagoji (Japonsko). K oslavám sa pripojil aj ďalší dôležitý medzinárodný dohovor, Dohovor o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín (CITES) na 15. zasadnutí Konferencie zmluvných strán dohovoru 13. – 25. marca 2010 v Dohe (Katar). Viac informácií o podujatiach na celom svete nájdete na webovej stránke Dohovoru o biologickej diverzite: <http://www.cbd.int/2010/celebrations/>.

Aj Slovenská republika má možnosť zviditeľniť svoje aktivity organizované pri príležitosti tohto medzinárodného roka. Na tejto webovej stránke v sekcii

Dudok chochlatý (*Upupa epops*)

venovanej jednotlivým krajinám <https://www.cbd.int/2010/country/?country=sk> sa nachádzajú informácie o podujatiach a aktivitách, ktoré sa prostredníctvom odborných organizácií príslušných rezortov uskutočňujú na Slovensku v priebehu celého roka. Akcie určené pre odbornú i laickú verejnosť sú zamerané na environmentálnu a propagačnú činnosť.

Všetky informácie a materiály týkajúce sa

Roháč obyčajný (*Lucanus cervus*)

Medzinárodného roka biodiverzity 2010 nájdete na webových stránkach <http://www.cbd.int/2010/welcome/> a <http://www.facebook.com/iyb2010#!/iyb2010?v=wall>. V slovenčine sú informácie prístupné na stránke ŠOP SR <http://www.sopsr.sk/index.php?page=aktuality>.

Ing. Michaela Mrázová, Štátna ochrana prírody SR
Ilustračné foto: Kevin Richardson, K. Sztaba, L. Kostkiewicz

Zdroj: internet

Súťažný film Envirofilmu 2010

Lovec (Irán), réžia: Jafar Nourmohmmadi, kamera: Lia Heidarian

Aj keď sú iránske filmy na našich festivaloch pomerne pravidelnými účastníkmi, porotcom niekedy chvíľku trvá, kým si zvyknú na iný spôsob rozprávania a poetiku tejto perzskej kinematografie. Film *Lovec* úspornými prostriedkami rozpráva príbeh trinásťročného chlapca, ktorý skvelo imituje hlasy vtákov a lovci túto jeho zručnosť využívajú pri love. Táto schopnosť chlapca však napokon donúti uvažovať o tom, aký zmysel má zabíjať, či nie je lepšie chrániť.

